

NORGES HØYESTERETT

Den 2. november 2012 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Øie og Endresen i

HR-2012-02092-U, (sak nr. 2012/1810), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Frode Sulland)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om innhenting av bevis og utsettelse av hovedforhandling i straffesak.
- (2) A, født 3. juni 1951, er tiltalt for grovt heleri, jf. straffeloven § 317 første, jf. fjerde (tidligere tredje) ledd. Saken går for Oslo tingrett, og hovedforhandlingen startet 29. oktober 2012 og er berammet over 13 uker.
- (3) Etter begjæring fra forsvarerne traff tingretten i medhold av straffeprosessloven § 266, jf. § 265 første ledd tredje punktum 28. juni 2012 beslutning om at påtalemyndigheten skulle innhente nye bevis, og som følge av dette ble hovedforhandlingen utsatt – først til 15. oktober og deretter til 29. oktober 2012. I oktober 2012 fremsatte forsvarerne ny begjæring om bevisinnhenting og utsettelse av hovedforhandlingen. Ved beslutning 22. oktober 2012 fant Oslo tingrett at saken ville bli fullstendig opplyst med det materiale som foreligger, og begjæringen om utsettelse ble derfor ikke tatt til følge.
- (4) A påanket tingrettens beslutning til Borgarting lagmannsrett, som ved kjennelse 26. oktober 2012 forkastet anken. Lagmannsretten la til grunn at tingrettens beslutning etter straffeprosessloven § 266, jf. § 265 første ledd tredje punktum ikke kunne ankes, og at det ikke var behov for å utsette hovedforhandlingen.
- (5) A har påanket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Han har anført at lagmannsretten har begått saksbehandlingsfeil ved å legge til grunn at den ved vurderingen av om hovedforhandlingen skal utsettes, ikke kunne overprøve tingrettens avgjørelse om at det ikke skal innhentes nye bevis før hovedforhandlingen. Prinsipielt har han nedlagt påstand om at hovedforhandlingen utsettes. Subsidiært har han påstått lagmannsrettens kjennelse opphevd.

- (6) *Påtalemyndigheten* er kjent med anken og har opplyst at den ikke vil inngi merknader.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (8) Anken retter seg mot lagmannsrettens saksbehandling. Denne kan ankeutvalget prøve, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2.
- (9) Utvalget er kommet til at anken ikke kan føre frem.
- (10) Det følger av straffeprosessloven § 266 første ledd tredje punktum at beslutning av tingretten etter § 266, jf. § 265 første ledd tredje punktum ikke kan ankes, jf. Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 19. juli 2012 (HR-2012-1495-U). Lagmannsretten har derfor korrekt lagt til grunn at den ved vurderingen av om hovedforhandlingen skal utsettes, ikke kunne overprøve tingrettens avgjørelse om at det ikke skal innhentes nye bevis før hovedforhandlingen.
- (11) En avgjørelse om å nekte å utsette hovedforhandlingen er en avgjørelse som i utgangspunktet er uangripelig etter sin art, jf. straffeprosessloven § 377. Etter rettspraksis kan slike avgjørelser likevel angripes på grunn av feil ved saksbehandlingen eller fordi de krenker rettigheter som følger av loven eller Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), jf. ankeutvalgets kjennelser 19. oktober 2012 (HR-2012-1983-U) og 31. oktober 2012 (HR-2012-2054-U) med videre henvisninger. Under henvisning til ankeutvalgets avgjørelse 19. oktober 2012 har lagmannsretten lagt til grunn at den bare kunne prøve begjæringen om utsettelse av hovedforhandlingen så langt den "bygger på rettslige grunner", og at dette blant annet omfatter hvorvidt tiltalte har fått tilstrekkelig tid til å forberede sitt forsvar, jf. EMK artikkel 6 nr. 3 bokstav b. Dette er en korrekt oppfatning av lagmannsrettens prøvingskompetanse.
- (12) Ved prøvingen av om tiltalte har fått tilstrekkelig tid til å forberede sitt forsvar, har lagmannsretten – under henvisning til Bjerke m.fl., *Straffeprosessloven – kommentarutgave*, 4. utgave, Bind II, 2011, side 1309 – lagt til grunn følgende forståelse av sin kompetanse:
- "Lagmannsretten har full kompetanse og kan prøve faktum og jus i saken, jf. Bjerke m.fl. op.cit. side 1309, men er kommet til at den i prøvingen må legge til grunn at det ikke skal innhentes nye bevis før hovedforhandlingen. Forsvarerens krav og anførsler om slik bevisinnhenting kan derfor ikke danne grunnlag for lagmannsrettens prøving av tingrettens beslutning om ikke å utsette hovedforhandlingen."**
- (13) Denne oppfatning av lagmannsrettens kompetanse er korrekt. Dersom tingretten under hovedforhandlingen kommer til at det bør innhentes nye bevis, er den ikke bundet av sin tidligere beslutning, jf. straffeprosessloven § 294. Hvis tingretten ikke finner det nødvendig å innhente nye bevis, vil dette kunne benyttes som ankegrunn ved anke over dommen. Tiltalte kan også påanke dommen på det grunnlag at han ikke har fått tilstrekkelig tid til å forberede sitt forsvar. På denne måten er de rettigheter han er sikret etter EMK, tilstrekkelig ivaretatt.
- (14) Anken blir etter dette å forkaste.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Toril M. Øie
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Clement Endresen
(sign.)

Riktig utskrift: